

PRESENTACIÓ DEL CD DE VICENT SAVALL:

Homenatge a Joan Pellicer

(14-X-2011. Teatre del Raval. Gandia)

Vicent Savall s'incorporà tardanament al panorama de la cançó en valencià. Feia molts anys una afecció en l'oïda li havia tallat de soca-rel l'inici d'una carrera musical molt prometedora.

A mitjan de la dècada dels 60, a París, arribà a actuar, molt jove, en ràdio i televisió i en espais de culte com el Teatre Olímpia i la Sala Wagram; i a signar un contracte amb Eddy Barclay, descobridor i promotor de grans figures musicals franceses, i un altre de cinematogràfic amb Les Scopitones, productors d'unes filmacions que constitueixen els antecedents llunyans dels actuals vídeos musicals.

Tota eixa promesa de futur s'interrompé dràsticament amb l'aparició d'una malaltia auditiva, abans incurable. Vint anys més tard, quan la microcirurgia li permeté recuperar la facultat perduda, retrobà el gust per compondre i cantar cançons. La creativitat dormida despertà de sobte i Vicent experimentà un joios renaixement artístic que l'impulsà a la recerca del temps perdut.

Els seus primers treballs discogràfics indiquen clarament el camí que es proposava transitar. Enamorat de la seua terra i del seu poble, ideà enaltir-los i reivindicar-los amb el seu cant.

Així l'any 1995 publicà *De les serres a la mar*, amb lletra i música pròpies, dins la línia del paisatgisme sentimental; i l'any següent, un títol inequívoc: *Sentiments*, on musicava poemes d'autors valencians com Anfós Ramon o Xavier Casp. En aquesta línia seguiren en el temps els treballs *Senzillament... Amor* (2000) i *A ritme del cor* (2004).

I paral·lelament encetava un altre ambiciós projecte: convertir la història valenciana i els seus personatges clau en una mena de monument patriòtic sonor que aniria edificant amorosament. Amb aquest propòsit nasqueren els musicals dedicats a *Ausiàs March* (1997), *Els Borja* (2000) i *Al-azraq* (2004), que hi apareixen redivius o revisitats en lletres evocadores.

En els anys següents edità dos antologies de la seua obra precedent: *La casa vella* i *Enyorança*, perquè els seus seguidors, aquells que tan aprecien la seua dicció alta i clara i la seua veu càlida i amical, les seues melodies i el missatge d'arrelament a la terra i la cultura pròpies, tingueren a l'abast una selecció predilecta de la seua obra.

Però la inquietud artística de Vicent Savall l'ha dut també a crear espectacles complexos, amb diversos músics, personatges històrics en acció i joc escènic. És el cas d'un musical tan notable com el titulat *Sant Francesc de Borja*, representat al febrer de 2010 al Teatre Serrano com una aportació al programa del Centenari. Ara està immers en una altra empresa encara més àrdua: editar-lo. I de segur que ho aconseguirà, a pesar que en l'actual conjuntura no és fàcil trobar patrocinadors, a la qual cosa cal afegir la llosa endèmica que arrossega la cançó valenciana en la mancança de suport institucional, de promoció en els mitjans de comunicació, fins i tot els públics, i en conseqüència en la d'una indústria potent que li facilite la difusió. Es tracta d'una carència que dificulta la recepció d'un públic potencial en un moment en què cal vigilar perquè la magnífica eclosió de grups i cantants dels darrers anys, que conreen un amplí ventall temàtic i estilístic que va del folk al rap al jazz o al rock-and-roll, no es convertisca en un frustrant cant de cigne.

Dins aquesta fecunda diversitat, la seua veu i les seues cançons converteixen Vicent Savall en una peça singular i enriquidora, ben integrada en un conjunt afortunadament plural. Així, si a l'Olímpia parisenc arribà a cantar amb una gran estrella com Petula Clark, en la seua terra ha compartit escenari amb Feliu Ventura i Miquel Gil en un bell exemple de normalitat cultural.

I hui presentem la seua darrera creació: l'homenatge cordial que li ret a Joan Pellicer, el savi silvestre. La seua figura i la seua obra han merescut diversos reconeixements institucionals, acadèmics i ciutadans per la seua esplèndida aportació a l'etnobotànica del territori diànic, la vindicació que efectuà dels seus paisatges naturals, el seu extraordinari treball divulgatiu, els ponts que bastí entre natura i cultura, i els seus llibres, que tant han contribuït a la seua coneixença i consideració.

El Centre Alfons el Vell ja l'homenatjà amb la publicació del volum col·lectiu *Salut, alimentació i cultura popular al País Valencià*, una obra de caràcter científic, adreçada a especialistes, i ara ho fa ben gustosament col·laborant en l'ofrena musical de Vicent Savall, dirigida a un destinatari molt més ampli.

Vicent Savall i Joan Pellicer compartiren els jocs d'infantesa al seu poble nadiu, Bellreguard, i, al llarg dels anys, la coneixença de bells paratges del nostre territori com a enamorats fidels dels senders i dels cims, de les herbes humils i dels arbres majestuosos. I així mateix els uní l'afició per la interpretació de cançons, que tots dos conreen durant la joventut amb l'elementalitat nua i valenta de la veu i la guitarra.

Ara, Vicent Savall eleva el seu cant emocionat en honor de l'amic desaparegut que l'acompanya de presència invisible, rediviu en la flor del bruc o el verd de la carrasca. És una evocació sense solemnitats, amb la mateixa gràcia senzilla de les plantes boscanes, i amb una veu que brolla cristal·lina com l'aigua d'una font recòndita.

I li ofereix un recull ben escollit de cançons amb lletra i música pròpies. Algunes d'especialment dedicades a la seua memòria; d'altres, per les quals mostrà predilecció en vida o fins i tot que ell mateix suggerí; i també les que sonaren, sota la mirada de les estrelles, en vetlades felices en què la guitarra dissipava l'ombra de les penes i reforçava la companyonia.

Són textos que parlen de la natura, a vegades bellament personificada, un recurs que tan bé emprava l'autor del *Costumari botànic*, i que en altres ocasions llancen un crit davant les agressions que la devasten impunement; i també del territori diànic, que tan íntimament coneixia i feia estimar

l'amic absent, cantat des de l'òptica del paisatgisme sentimental, però amb el contrapunt de la denúncia de l'urbanisme depredador que l'amenaça. Lletres que tracten del nostre espai viscut i també de les persones que l'habiten, tant dels qui, com el mateix Joan, il·luminen el camí amb la seua obra o el seu exemple, com del ciutadà anònim, al qual transmeten un missatge d'austeritat enfront del consumisme irreflexiu, de coratge enfront de l'adversitat, de convivència en pau i de dignitat humana.

Cançons d'amor i de reivindicació. El millor homenatge a Joan Pellicer, que les escoltarà en el vent, mentre contempla extasiat la rara meravella d'una flor incògnita que mai no es marxix.

Gabriel Garcia Frasquet